

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Erzurum Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu

KARAR
(1)

Toplantı Tarihi ve No :23.12.2024-334
Karar Tarihi ve No :23.12.2024-6843

Toplantı Yeri: ERZURUM

Erzurum İli, Aziziye İlçesi, Yoncalık Mahallesi sınırları dâhilinde yer alan, herhangi bir sit içerisinde yer almayan ve korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tescil kaydı bulunmayan, kadastro harici alan üzerinde bulunan kalenin, “Yoncalık Kalesi” adı altında I. Derece Arkeolojik Sit olarak tescil talebini içeren, Erzurum Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü’nün 16.12.2024 tarihli ve 3117851 sayılı uzman raporu, 2863 sayılı Kanunun 7. maddesi gereği ilgili Kurumlardan talep edilen Kurum görüşleri okundu, dosyası ve ekleri incelendi. Yapılan incelemeler ve görüşmeler sonucunda;

Erzurum İli, Aziziye İlçesi, Yoncalık Mahallesi sınırları dâhilinde yer alan, herhangi bir sit içerisinde yer almayan ve korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tescil kaydı bulunmayan, kadastro harici alan üzerinde bulunan kalenin:

- 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 6. maddesi kapsamına giren özellikleri taşıması nedeniyle “**Yoncalık Kalesi**” adı altında, I. Derece Arkeolojik Sit olarak tescil edilmesine,
- I. Derece Arkeolojik Sit alanının koruma esasları ve kullanma koşullarının, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu’nun 05.11.1999 gün ve 658 sayılı ilke kararının 1. Maddesinde belirtilen:
  - 1) *I. Derece Arkeolojik Sit: Korumaya yönelik bilimsel çalışmalar dışında aynen korunacak sit alanlarıdır. Bu alanlarda, kesinlikle hiçbir yapılaşmaya izin verilmemesine, imar planlarında aynen korunacak sit alanı olarak belirlenmesine, bilimsel amaçlı kazıların dışında hiçbir kazı yapılmayacağına, ancak;*
    - a) *Resmi ve özel kuruluşlarca zorunlu durumlarda yapılacak alt yapı uygulamaları için müze müdürlüğünün ve varsa kazı başkanının görüşüyle konunun koruma kurulunda değerlendirilmesine,*
    - b) *Yeni tarımsal alanların açılmamasına, yalnızca sınırlı mevsimlik tarımsal faaliyetlerin devam edebileceğine, koruma kurullarınca uygun görülmesi halinde seracılığa devam edilebileceğine,*
    - c) *Höyük ve tümülüslerde toprağın sürülmesine dayanan tarımsal faaliyetlerin kesinlikle yasaklanmasına, ağaçlandırmaya gidilmemesine, yalnızca mevcut ağaçlardan ürün alınabileceğine,*
    - ç) *Taş, toprak, kum vb. alınmamasına, kireç, taş, tuğla, mermer, kum, maden vb. ocakların açılmamasına, toprak, curuf, çöp, sanayi atığı ve benzeri malzeme dökülmemesine,*
    - d) *Bu alanlar içerisinde yer alan ören yerlerinde gezi yolu düzenlemesi, meydan tanzimi, açık otopark, WC, bilet gişesi, bekleme kulübesi gibi ünitelerin koruma kurulundan izin alınarak yapılabileceğine,*
    - e) *Bu alanlar içerisinde bulunan ve günümüzde halen kullanılan umuma açık mezarlıklarda sadece defin işlemlerinin yapılabileceğine,*
    - f) *Taşınmaz kültür varlıklarının mahiyetine tesir etmeyecek şekilde ilgili koruma kurulundan izin almak koşuluyla birleştirme (tevhit) ve ayırma (ifraz) yapılabileceğine, hükümleri doğrultusunda belirlenmesine,*
- Sit sınırlarının karar eki 1/5000 ölçekli krokide işaretlendiği şekliyle belirlenmesine,
- Karar eki sit fişinin uygun olduğuna,

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Erzurum Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu

KARAR
(2)

Toplantı Tarihi ve No :23.12.2024-334
Karar Tarihi ve No :23.12.2024-6843

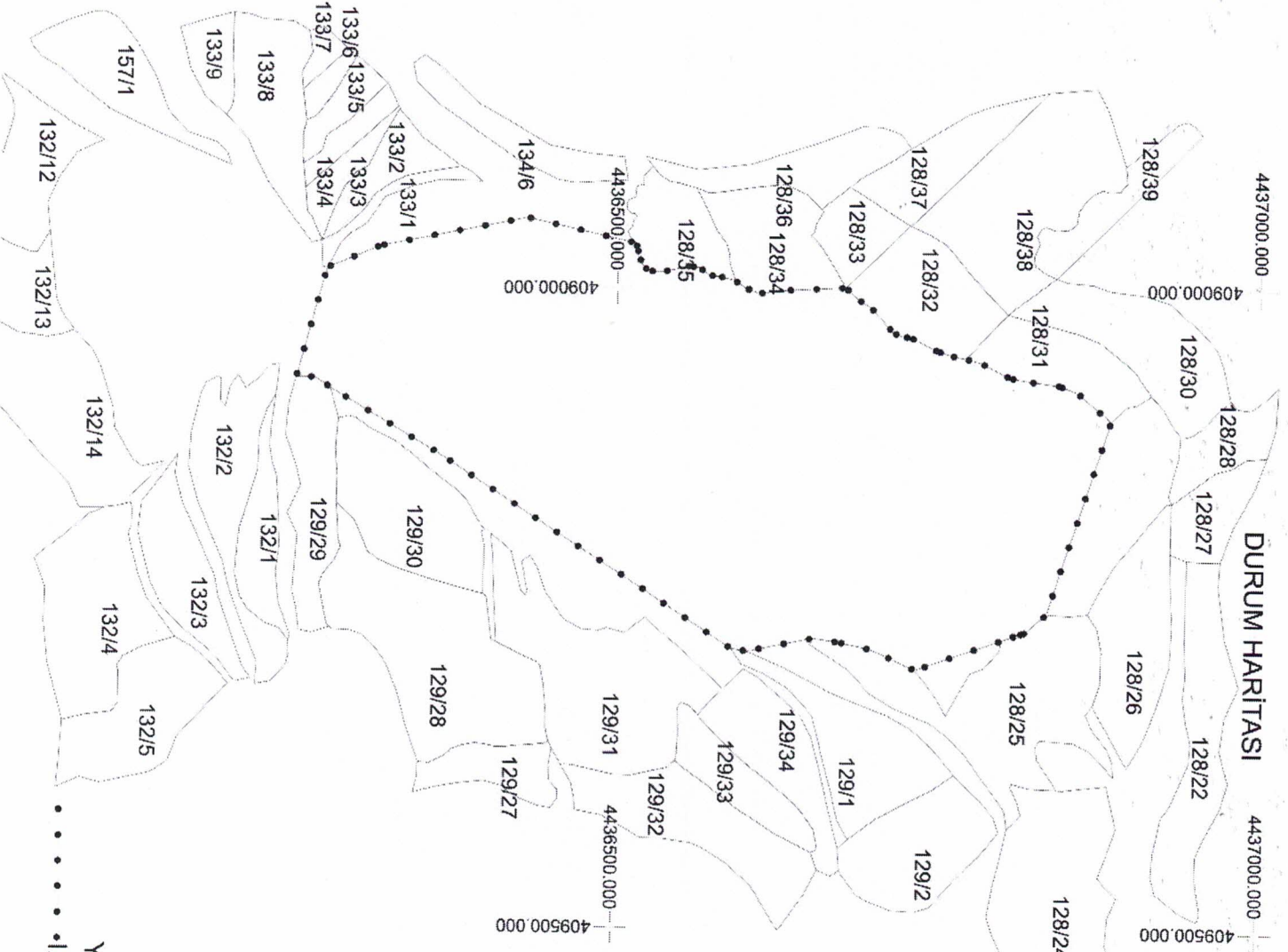
Toplantı Yeri: ERZURUM

- I. Derece Arkeolojik Sit olarak tescil edilen Yoncalık Kalesi'nin yer aldığı kadastro harici alanın fen klasörü ve tapu kütüğü beyanlar hanesine “ **bir kısmı I. Derece Arkeolojik Sit Alanıdır**” şerhinin, ilgili Tapu ve Kadastro Müdürlüklerince 13.03.2012 tarih ve 28232 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “**Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlıklarının ve Sitlerin Tespit ve Tescili Hakkında Yönetmelik**” gereği verilmesine ve işlem sonucuna ilişkin bilgi ve belgelerin Erzurum Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü'ne iletilmesine, karar verildi.

İL:ERZURUM
İLÇESİ:AZIZIYE
MAH:YONCALIK

ARKEOLOJİK SİT SINIRININ
ED50-39/6.KOORDİNAT ÖZETİ

Nokta No	Y	X
1	409251.612	4436835.430
2	409268.591	4436818.170
3	409268.039	4436812.258
4	409272.220	4436800.786
5	409295.657	4436733.912
6	409280.154	4436898.754
7	409274.980	4436673.970
8	409271.979	4436654.182
9	409282.643	4436602.693
10	409280.413	4436590.637
11	409129.094	4436360.610
12	409079.486	4436277.489
13	409071.491	4436265.401
14	409071.679	4436251.175
15	408985.670	4436274.575
16	408967.921	4436316.027
17	408944.768	4436429.835
18	408964.195	4436513.776
19	408968.369	4436515.167
20	408975.326	4436516.836
21	408983.395	4436519.897
22	408868.456	4436524.628
23	408986.734	4436536.036
24	408983.007	4436552.827
25	408982.282	4436556.349
26	408983.673	4436563.861
27	408989.517	4436571.096
28	408990.351	4436578.609
29	408993.412	4436590.574
30	408999.534	4436599.478
31	409003.429	4436609.773
32	409000.925	4436632.034
33	408998.699	4436677.111
34	409007.714	4436686.961
35	409013.947	4436696.700
36	409033.589	4436714.400
37	409038.669	4436722.598
38	409035.952	4436727.696
39	409047.411	4436748.605
40	409051.086	4436759.064
41	409053.347	4436770.854
42	409055.739	4436783.093
43	409068.047	4436805.142
44	409070.591	4436820.972
45	409073.701	4436843.587
46	409079.072	4436858.004
47	409101.121	4436884.011

ERZURUM KÜLTÜR VARLIKLARINI KORUMA
BÖLGE KURULUNUNUN 23.12.2024
GÜN VE ...6843... SAYILI KARAR EKİDİR

ARKEOLOJİK SİT SINIRININ
1 / 5000
İTFR-42/3.KOORDİNAT ÖZETİ

Nokta No	Y	X
1	409251.612	4436835.430
2	409268.591	4436818.170
3	409268.039	4436812.258
4	409272.220	4436800.786
5	409295.657	4436733.912
6	409280.154	4436898.754
7	409274.980	4436673.970
8	409271.979	4436654.182
9	409282.643	4436602.693
10	409280.413	4436590.637
11	409129.094	4436360.610
12	409079.486	4436277.489
13	409071.491	4436265.401
14	409071.679	4436251.175
15	408985.670	4436274.575
16	408967.921	4436316.027
17	408944.768	4436429.835
18	408964.195	4436513.776
19	408968.369	4436515.167
20	408975.326	4436516.836
21	408983.395	4436519.897
22	408868.456	4436524.628
23	408986.734	4436536.036
24	408983.007	4436552.827
25	408982.282	4436556.349
26	408983.673	4436563.861
27	408989.517	4436571.096
28	408990.351	4436578.609
29	408993.412	4436590.574
30	408999.534	4436599.478
31	409003.429	4436609.773
32	409000.925	4436632.034
33	408998.699	4436677.111
34	409007.714	4436686.961
35	409013.947	4436696.700
36	409033.589	4436714.400
37	409038.669	4436722.598
38	409035.952	4436727.696
39	409047.411	4436748.605
40	409051.086	4436759.064
41	409053.347	4436770.854
42	409055.739	4436783.093
43	409068.047	4436805.142
44	409070.591	4436820.972
45	409073.701	4436843.587
46	409079.072	4436858.004
47	409101.121	4436884.011

YONCALIK KALESİ
1.DERECE ARKEOLOJİK SİT SINIRI

AVRUPA KONSEYİ	DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ D.K.V.K.E	SİT	ENVANTER NO:
TÜRKİYE	KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ		HARİTA NO:
İLİ: ERZURUM	İLÇESİ: AZİZYE	MAHALLE KÖY VEYA MEVKİİ: YONCALIK	KADASTRO PAFTA :- ADA: PARSEL:

ADI: YONCALIK KALESİ

GENEL TANIM: Kale kalıntısının, Aziziye ilçesinin yaklaşık kuş uçuşu 21 km kuzeybatısında yer aldığı belirlenmiştir. Yoncalık Mahallesi'nin kuzeydoğusunda kalan sarp bir tepenin üzerinde konumlanmıştır. Stratejik açıdan önemli bir yere sahip olan Kalenin yer aldığı topografya incelendiğinde, çevresine hâkim bir noktada olduğu ve geniş bir alanı çevrelediği anlaşılmıştır. Alanın morfolojik özelliklerine bakıldığında dört yanı sarp kayalıklarla çevrili olduğu, kuzey-güney doğrultusunda uzandığı ve tepe noktasında da bir platonun yer aldığı gözlemlenmiştir. Alanda yapılan incelemelerde tespit edilen mimari kalıntının tepenin doğu kesiminde, yaklaşık olarak 4 metre uzunluğunda, 50 cm genişliğinde bir sur duvarı kalıntısı olduğu saptanmıştır. Sur duvarı kalıntısı ana kayanın üstüne oturtulmuştur. Buradaki duvar kalıntısında, duvarda kullanılan taşların cinsi ve duvar örgü tekniğindeki fark ve derz uygulamaları sur duvarı kalıntılarında iki yapım evresinin olduğunu göstermektedir. İlk evreye ait olduğunu düşündüğümüz bölümde derz uygulaması yokken ikinci evre bölümünde derz uygulaması görülmektedir. İlk evre bölümünde kullanılan taşlar kabaca yontulmuş moloz taşlardan oluşurken ikinci evrede; birinci evreye göre daha düzgün ve yarı işlenmiş taşlardan oluşmaktadır. Her iki yapım evresinde de bağlayıcı materyal olarak Opus Caementium (kireç, kum, çakıl ve kırma taş katkı harç) kullanılmıştır. Söz konusu sur duvarı kalıntısı tahribata uğrayarak bazı kısımlarında çökmeler oluşmuştur.

ŞİMDİKİ TEHLİKELER: Kaçak kazılar

ŞİMDİKİ DURUM :

SİT POTANSİYELİ : I. Derece Arkeolojik Sit potansiyeli mevcuttur.

ŞİMDİKİ KORUMA : Korumasız.

ÖNERİLEN KORUMA : I. Derece Arkeolojik Sit

YAYIN DİZİNİ :

GÖZLEMLER:

ERZURUM KÜLTÜR VARLIKLARINI KORUMA
BÖLGE KURULU'NUN ..... 23.12.2024 .....
GÜN VE 6843 .....SAYILI KARAR EKİDİR

KORUMA DERECESESİ: I. Derece Arkeolojik Sit

HAZIRLAYANLAR: 16.12.2024

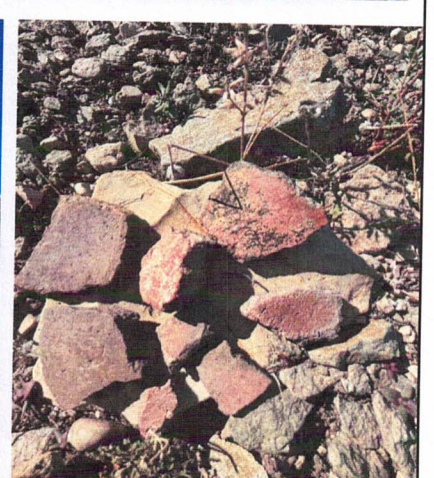
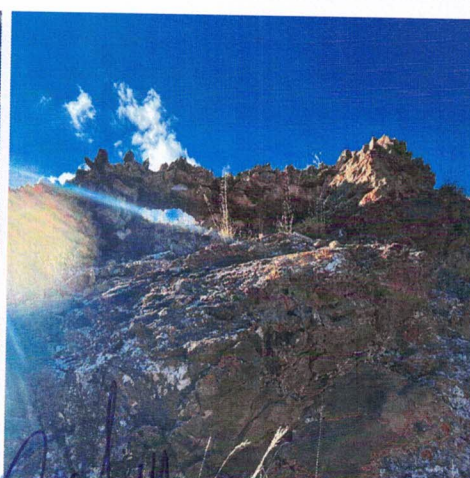
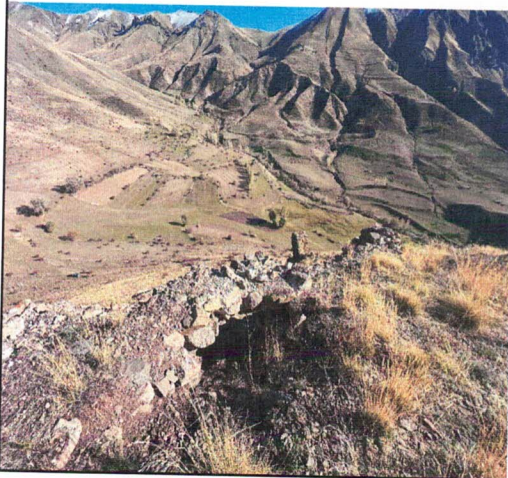
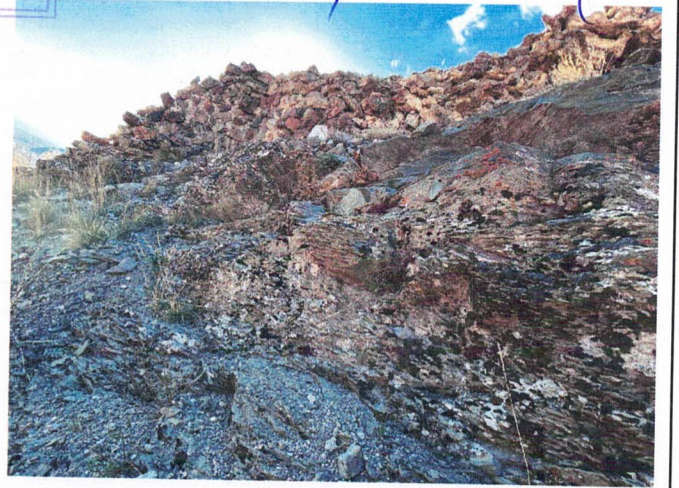
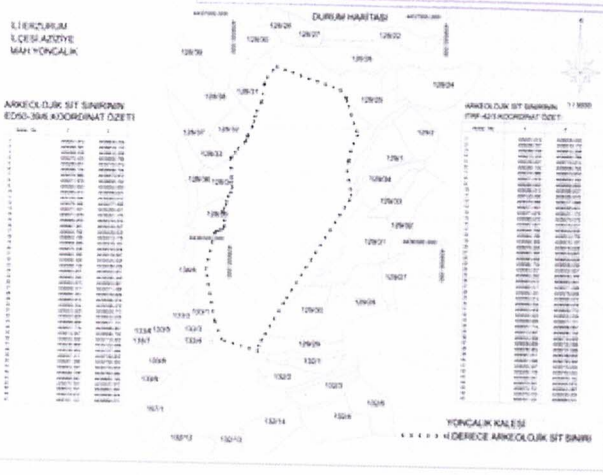
Arkeolog Özge TEKMAN,
Arkeolog Nilüfer PARLITI

KONTROL EDEN:

Güven YAVUZ
Koruma Bölge Kurulu Müdürü

ERZURUM K.V.K.B.K'nın 23.12.2024 tarihli ve 6843 sayılı kararı ile I. Derece Arkeolojik Sit olarak tescil edilmiştir.

REVİZYON:

ASLI GIBİDİR
Güven YAVUZ
Koruma Bölge Kurulu Müdürü